

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 2Co/47/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8717205043
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mariana Muránska
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8717205043.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Mariany Muránskej a sudcov JUDr. Daniely Babinovej a JUDr. Martina Barana v právnej veci žalobcu M. T. M., O., nar. XX.X.XXXX, bytom O., L. XXX/X, korešpondenčná adresa: O. XX/X/XX, Z., P., zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Marcel Mašan, s. r. o., so sídlom Veľký Slavkov, Školská 257, proti žalovanej T. M., nar. XX.X.XXXX, bytom O., L. XXX/X, zastúpenej Mgr. Milošom Čičmancom, advokátom so sídlom v Poprade, Rastislavova 3468/36, o zaplatenie 5.400,- eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Poprad zo dňa 21.9.2018 č.k. 20C/19/2017 - 229 jednohlasne takto

rozhodol:

Odmieťa odvolanie proti výroku o nepripustení zmeny žaloby.

Potvrdzuje rozsudok vo výrokoch o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a o trovách konania.

Priznáva žalovanej vo vzťahu k žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie návrh na pripustenie rozšírenia žalobného petitu zamietol. Žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 2.700,- eur s prísl. do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol a vyslovil, že žiadnej zo strán náhradu trov konania nepriznáva.

2. Vykonaným dokazovaním súd prvej inštancie za preukázané, že strany konania sú podielovými spoluvlastníkmi bytu č. XX, ktorý sa nachádza v O. na ul. L. č. XXX. Ich manželstvo je právoplatne rozvedené. Od roku 2004 byt obývala výlučne žalovaná spolu s dvoma deťmi, ktoré pochádzajú z manželstva strán sporu s tým, že v priebehu roku 2015, a to dňa 30.6.2015 žalobca požiadal asistenciu hliadky Obvodného oddelenia PZ O., keďže sa nemohol dostať do bytu z dôvodu, že žalovaná v roku 2015 vymenila zámok od bytu pre stratu jeho funkčnosti. Istinu 5.400,- eur žalobca požadoval z dôvodu reálnej nemožnosti užívať byt, ktorý je v podielovom spoluvlastníctve. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 137 Občianskeho zákonníka a uvádza aj ust. § 451 a nasl. Občianskeho zákonníka. Vyhodnotil, že v období od 10.4.2014 do 22.2.2017, a to v rozhodnom období, boli strany podielovými spoluvlastníkmi daného bytu, byt užívala žalovaná z deťmi a žalobca bol v dôsledku výmeny zámku v roku 2015 vylúčený z užívania tohto bytu. Žalobca teda nemal prístup do nehnuteľnosti, a tým aj bol vylúčený z užívania spoločnej nehnuteľnosti, má preto nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia. V tejto súvislosti však poukázal aj na ust. § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka a priznal žalobcovi tento nárok len čiastočne. Zohľadnil, že uplatnený nárok 150,- eur mesačne by za normálnych okolností predstavoval približne sumu polovice obvyklého nájmu v regióne, avšak vzhľadom na skutočnosť, že byt užívali a aj v súčasnosti príležitostne užívajú spoločne deti žalobcu a žalovanej, žalovaná byt už osobne neužíva, vysvetlil, že spravodlivým riešením je priznanie polovice nároku uplatneného nájmu, a to v sume 75,- eur

mesačne od apríla roku 2014 do podania žaloby. Priznaná suma podľa súdu prvej inštancie zohľadňuje tiež podiel žalobcu na úhradách spojených s užívaním bytu a správou bytového domu. Nárok žalobcu tak je dôvodný v sume 2.700,- eur s prisl., v tejto časti žalobe vyhovel a v prevyšujúcej časti ju ako nedôvodnú zamietol. Nepripustil rozšírenie žalobného návrhu, keďže žalobca podľa súdu prvej inštancie nepreukázal, že od podania žaloby nemá kľúč od bytu a že mu je znemožnené byť užívať a o trovách konania strán sporu rozhodol podľa § 255 ods. 2 CSP.

3. Proti tomuto rozsudku, a to proti výrokom, ktorými súd nepripustil rozšírenie žaloby, zamietol žalobu v prevyšujúcej časti a o trovách konania podal včas odvolanie žalobca, ktorý navrhol v tejto časti rozsudok zrušiť a vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Namieťa tvrdenia súdu prvej inštancie, že nemal preukázané dokedy žalovaná žalobcovi neumožnila prístup do bytu. Žalovaná osobne vo výpovedi potvrdila, že žalobcovi doposiaľ neumožnila prístup do spoločného bytu, na potvrdenie tejto skutočnosti predkladá žalobca preberací protokol o odovzdaní kľúča od bytu, ktorý mu bol odovzdaný až 10.9.2018. Rozhodnutie súdu o zamietnutí pripustenia rozšírenia žaloby, ktoré sa týka toho istého nároku, je preto nedôvodné. Vytýka ďalej súdu prvej inštancie, že z odôvodnenia jeho rozhodnutia nie je zrejmé, ako dospel k priznanej sume 2.700,- eur. Odôvodnenie zníženia sumy za užívanie majetkového podielu žalobcu považuje za nezákonné. V rozsudku chýba výpočet, na základe ktorého dospel súd k sume mesačnej náhrady za užívanie bytu a následne k prisúdenej sume 2.700,- eur s prisl. Žalobca ako spoluvlastník bol opomenutý žalovanou pri rozhodovaní o spôsobe užívania spoločnej nehnuteľnosti. Iba z dôvodu, že nehnuteľnosť užívali spoločné deti žalobcu a žalovanej, nemôže súd viesť k tomu, že zníži požadovanú náhradu, nakoľko deti sú plnoleté, zárobkovo činné, majú vlastné iné bývanie a k predmetnej nehnuteľnosti nemajú žiaden vzťah, ktorý by ich oprávňoval robiť si akékoľvek nároky na jej užívanie. Odôvodnenie zníženia tejto náhrady žalobca považuje za nedôvodné a arbitrárne. Chýba výpočet sumy, o ktorú súd znížil tento nárok a nie je možné posúdiť ani otázku eventuálnej primeranosti. Súd vychádzal ďalej z nesprávnej výšky priemerného nájmu za byt v meste O., keďže tento neprispôbil výšku nájomného ceny prenájmu 4-izbového bytu a v tejto súvislosti poukazuje na predložené doklady o priemernej cene prenájmu, ktoré sa týkali cien 3-izbových bytov, keďže ponuka na prenájom 4-izbového bytu v O. nebola k dispozícii, a teda ani cena jeho prenájmu. Je len logické, že prenájom 4-izbového bytu je vyšší ako prenájom 3-izbového bytu v meste O.. Súd však bez zásadného dôvodu vychádzal pravdepodobne z ceny prenájmu 3-izbového bytu, ktoré ešte ďalej znížil bez toho, aby svoje rozhodnutie relevantne odôvodnil. Z rozhodnutia nie je zistiteľné, z akej výšky primeraného nájomného súd vychádzal pri svojich výpočtoch. Záver o tom, že byt je v nevyhovujúcom technickom stave, je v rozpore so znaleckým posudkom, ktorý do spisu predložila žalovaná. Je nesporné, že žalobca nemal dôvod podieľať sa na nákladoch za užívanie a údržbu bytu, keďže v danom období nehnuteľnosť užívať nemohol. Je teda logické, že tieto náklady bola povinná znášať žalovaná, čo však nie je dôvod na zníženie uplatneného nároku žalobcom. Rovnako je nesprávne rozhodnutie súdu prvej inštancie o nepriznaní trov konania, keďže dôvodnosť žaloby bola preukázaná a výška priznaného nároku závisela od voľnej úvahy súdu. Žalobca tiež zdôrazňuje, že súd prvej inštancie vecne nesprávne právne posúdil, keďže z jeho strany bola žaloba odôvodnená ust. § 137 ods. 1 Občianskeho zákonníka a v prejednávanej veci nejde o užívanie veci bez právneho dôvodu. Na základe uvádzaných dôvodov navrhol žalobca podanému odvolaniu vyhovieť.

4. Žalovaná navrhla rozsudok v napadnutom rozsahu potvrdiť ako vecne správny.

5. Odvolací súd preskúmal rozsudok v napadnutom rozsahu, a teda vo výrokoch I., III. a IV. v zmysle zásad vyjadrených v § 379 a nasl. zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) spolu s konaním, ktoré jeho vydaniu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu opodstatnené nie je.

6. Ako je zrejmé z obsahu spisu, manželstvo strán konania bolo rozhodnutím vydanom v konaní Okresného súdu Poprad sp. zn. 9C/12/2004, právoplatne rozvedené dňa 20.5.2004. Bezpodielové spoluvlastníctvo manželov nebolo vyporiadané dohodou medzi bývalými manželmi ani rozhodnutím súdu, v dôsledku čoho sa v zmysle predpokladov § 149 ods. 4 Občianskeho zákonníka strany konania stali podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľnosti - bytu č. XX, nachádzajúceho sa v O. na ul. L. XXX/X, zapísaného na LV č. XXXX, kat. úz. O..

7. Je ďalej zrejmé, že žalobca od doby rozvodu manželstva byt neužíva, dňa 30.6.2015 sa za asistencie hliadky OOPZ O. snažil o vstup do bytu, keďže v tom roku žalovaná vymenila kľúč od vchodových dverí

z dôvodu jeho nefunkčnosti. K odovzdaniu kľúčov od bytu žalobcovi došlo v septembri 2018 a aktuálne medzi stranami konania je vedený aj spor na Okresnom súde Poprad sp. zn. 10C/143/2016, o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k danému bytu.

8. Súd prvej inštancie správne poukázal na ust. § 137 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého podiel vyjadruje mieru, akou sa spoluvlastníci podieľajú na právach a povinnostiach vyplývajúcich so spoluvlastníctva k spoločnej veci. Nárok spoluvlastníka na náhradu za neužívanie spoločnej veci v rozsahu svojho spoluvlastníckeho podielu vyplýva z citovaného zákonného ustanovenia. Jeho nevyhnutným predpokladom je užívanie tejto veci druhým spoluvlastníkom nad rozsah jeho spoluvlastníckeho podielu. Len v takom prípade sa spoluvlastník užívajúci spoločnú vec nad rozsah spoluvlastníckeho podielu podieľa na prisvojovaní si úžitkovej hodnoty veci vo väčšej miere, než zodpovedá jeho podielu.

9. K odvolacím námietkam je potrebné uviesť, že pri výpočte náhrady za užívanie spoluvlastníckeho podielu bytu, súd prvej inštancie opodstatnene vychádzal z údajov označených žalobcom v podanom žalobnom návrhu. V tejto súvislosti žalobca vychádzal z ponúk realitných kancelárií v meste O. o cene za nájom porovnateľných bytov a požadoval náhradu 150,- eur mesačne za spoluvlastnícky podiel 1 daného bytu za obdobie 3 rokov pred podaním žaloby (apríl 2014 - apríl 2017) v celkovej výške 5.400,- eur ($150,- \text{ eur} \times 12 = 1.800,- \text{ eur} \times \text{obdobie } 3 \text{ rokov}$).

10. Odvolací súd ďalej poukazuje na ust. § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka a zdôrazňuje, že uvedené ustanovenie má v oblasti občianskeho práva závažný interpretačný aj aplikačný dosah. Ide predovšetkým o ustanovenie zakazujúce taký výkon práv a povinností, ktorý by bol v rozpore s pravidlami spoločnosti a jej morálky. Ak tieto zásady sa premietnu do vzájomného vzťahu subjektov občianskeho práva, ide v tejto súvislosti o elementárnu slušnosť, vzájomné rešpektovanie sa a potrebnú mieru tolerancie, to všetko v spoločensky vhodnej miere a únosnosti. Konkrétne posúdenie individuálneho prípadu v uvedenom význame umožní objektivizovať hodnotenie z hľadiska interpretačného pokynu obsiahnutého v ust. ods. 1 § 3 OZ.

11. Súd prvej inštancie pri rozhodovaní o uplatnenom nároku správne zohľadnil aj ďalšie okolnosti prejednávanej veci. Bolo v tomto smere potrebné prihliadať aj na to, že žalobca sa z predmetného bytu odsťahoval po rozvode manželstva strán konania v roku 2004, byt žiadal sprístupniť v roku 2015, reálne nehnuteľnosť obývala žalovaná spolu s ich spoločnými deťmi Q. M., nar. XX.X.XXXX a M. M., nar. X.X.XXXX. Žalobca v uvádzanom období neprejavil záujem dohodnúť sa na užívaní bytu, o jeho stav sa bližšie nezaujímal, o byt sa starala výlučne žalovaná, ktorá zo svojich prostriedkov zároveň uhrádzala náklady na jeho údržbu, daň z nehnuteľnosti, aj všetky poplatky spojené s užívaním i správou daného bytu. Všetky tieto okolnosti s prihliadnutím na aplikáciu cit. § 3 OZ odôvodňujú čiastočné zníženie žiadanej náhrady, ktorú súd prvej inštancie vykonal v rozsahu 1 (istina 5.400,- eur : 2), ktorú vzhľadom na uvádzané dôvody aj odvolací súd považuje za primeranú.

12. K odvolaniu žalobcu proti výroku rozsudku, ktorým súd nepripustil rozšírenie žalobného návrhu, je potrebné uviesť, že úvaha, či výsledky konania, ku ktorým sa dospelo pred žalobcom požadovanou zmenou návrhu (ne)môžu byť podkladom pre konanie o zmenenom návrhu, súvisí s predbežným hodnotením dôkazov a je výsledkom vnútorného presvedčenia sudcu a jeho myšlienkového postupu. Takáto úvaha patrí súdu rozhodujúcemu o návrhu na pripustenie zmeny návrhu, a to aj v zmysle jeho rozšírenia. Pokiaľ ním bol súd prvej inštancie, žalobca nie je oprávnený napadnúť odvolaním správnosť takejto úvahy, lebo odvolanie proti uzneseniu, ktorým sa pripustila alebo nepripustila zmena návrhu, nie je prípustné, čo je zrejmé z ust. § 357 CSP. Zákon v tomto ustanovení taxatívne vymenúva okruh uznesení súdu prvej inštancie, proti ktorým je odvolanie prípustné, čo znamená, že proti uzneseniu, ktoré nie je uvedené v tomto ustanovení, odvolanie prípustné nie je. Vzhľadom na túto zákonnú úpravu ani odvolací súd nemôže prehodnocovať správnosť takéhoto postupu a za tejto situácie bolo potrebné odvolanie žalobcu proti výroku o nepripustení zmeny žaloby odmietnuť postupom podľa § 386 písm. c) CSP.

13. Odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie správne rozhodol aj o trovách konania strán sporu vzhľadom na výsledok konania o veci samej a so zreteľom na vyššie uvádzané dôvody rozsudok vo výrokoch o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a o trovách konania potvrdil ako vecne správny postupom podľa § 387 CSP prihliadajúc aj na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď

na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (do pozornosti Ústavný súd SR sp. zn. II. ÚS 78/05).

14. O trovách tohto odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP. Žalovanej, ktorá bola úspešná v štádiu odvolacieho konania, patrí vo vzťahu k žalobcovi náhrada trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % s tým, že o výške tejto náhrady rozhodne súd prvej inštancie postupom podľa § 262 ods. 2 CSP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).